

საქართველოს მემორიალი

ჩვენი თრფეხი.

№ 18

1920 წ.
მარტის 21

უორდროპი. (უკრავს და მღერის) მისმინეთ: ბათუმისაქენ ცქერა რა სავარგულიო...
სულმნათი შოთას თხზულება ღრმა სიბრძნით მოქარგულიო,
აწ მისგან თქმულსა, ქართველო, ყარვათ მიაბ-არ გულიო:
#რასაცა გასცემთ თქვენია, რაც არა—დაყარულიო.#

ელსმენი.

შუადღე მოწურული იქნებოდა, როცა მომარაგების სამინისტროს ერთ-ერთ განყოფილებაში ფოსტალიონმა სახვევი ქალაღლისაგან შინა მრეწველობის გზით გაკეთებული მოყვითალო კონვერტი შეიტანა და განყოფილების გამგეს გადასცა.

გამგემ წერილი ჩამოართვა, ცალი თვალი გადაჰკრა მისამართს და ბარათი მის გვერდით მეზობელ მაგიდასთან მჯდომ ლამაზ ქალიშვილს გადასცა.

რაკი წიგნაკში ხელი მოუწერეს, ფოსტალიონი გავიდა. ყვითელი კონვერტი კარგა ხანს იდგა ყველგვარ ყურადღებას მოკლებული. აშკარათ სჩანდა, რომ ამგვარი ბარათებით ყველას მოძულებული ჰქონდა თავი.

— რას იწერებთან, ქეთო?

იკითხა განყოფილების გამგემ ისე, რომ თვისი გაშლილი დეთარისათვის თვალი არ მოუშორებია.

— რა იქნება... ალბათ ვინმე სპეკულიანტის თხოვნა არის. — ზანტათ ჩაილაპარაკა ქეთომ და კონვერტს თავი მოახია.

— ვნახოთ მაინც, საინტერესოა... განაგრძობენმა გამგემ იმე აუშფოთებელი კილოთი.

ქეთომ ამოიღო კონვერტიდან პატარა ქალაღდი, ქართული რემინგტონით კობტათ დაბეჭდილი და დაიწყო კითხვა.

„მომარაგების სამინისტროს მეX განყოფილების გამგეს.

თანხმად ფოსტა-ტელეგრაფის უწყებათა უფროსის ბ-ნი დ. მგელაძის ფიცხელი განკარგულებისა გადაწვეტლია თქვენს განყოფილებაში დღესვე მოეწყოს ელსმენი. იმედია ამ განზრახვის განხორციელებაში ხელს არ შეგვიშლით. ჩვენი მხრით ზომები უკვე შიღებულია. ფოსტის მოხელე ვ. კარბენაშვილი.“

კითხვა დასრულდა. განყოფილებაში სამარისებური სიჩუმე ჩამოვარდა. ვერაფერ ხმის ამოღებას ვერ ბედავდა, იზომ საშიშარი და თავზარდამცემი გამოდგა ეს პატარა ცნობა. ყველაზე უწინ ისევ განყოფილების უფროსი გამოერკვა.

— ერთი კარგათ ამოიკითხე, თუ ღმერთი გწამს, რა უნდა მოგვიწყონ...

— აქ გარკვეულათ სწერია: „თქვენს განყოფილებაში დღესვე უნდა მოეწყოს ელსმენი.“

— რაო, რაო?

— ელსმენი, ბ-ნო, ელსმენი.

— დიდება შენს სახელს, უფალო! ყველაფერი გამიგონია და ასეთი ჯერ არაფერი მსმენია.

— აქ საღდა ჯანაბაში უნდა მოთავსდეს, ისედაც ერთმანეთს ვახსენდვართ თავზე! — წყენით წარმოსთქვა ერთმა მოხელეთაგანმა.

— საქმე მოთავსებაში ხომ არ არის... კაცო

არ უნდა გავგავებინონ, რას გვიპირებენ?.. დასძინა მეორე მოხელემ...

— ახირებული კია სწორეთ... დღესვე უნდა მოგვიწყობთ ელსმენია... იქნებ არ გვინდა, ბატონო, იმ ელსმენთან სამსახური... ცხარეთ წარმოსთქვა ქეთომ.

— აქ პირდაპირ ნდობის საკითხია დასმული! ჰყავდეთ, ბატონო, ის ელსმენი, ოღონდ გამაგებინონ მე რას მერჩიან.

— ჩემის აზრით, საჭიროა ამ გაუგებრობის გამოკვლევა და სათანადო გაშუქება. ცხადია ვილაკოხერმა დაგვასმინა. შენიშნა ერთმა მოხელემ მანდილოსანმა.

— აქ ორი აზრი შეუძლებელია. ვინ ოხერი ჩამოგვიჩხირამდა აქ ელსმენს, თუკი ვისიმე ინტრიგა არ იყოს. რა თქმა უნდა, საჭიროა ვაცნობოთ ბატონ მინისტრს და როგორც უნდა, ისე მოიქცეს. საბუთიანად აღნიშნა განყოფილების მდივანმა.

— თქვენ რა გაწუხებთ არ ვიცი, შეურაცხყოფილი თუ ვინმეა, ეს პირველ ყოვლისა მე ვარ. ცხადია, როცა პირდაპირ ვერაფერი დამაკლეს, ახლა განიდან მითხრიან ორმოს, მაგრამ სიმართლე მაინც თავისას გაიტანს. აი ახლავ ვინახულე მინისტრის ამხანაგს და როგორც უნდა ისე მოაგვაროს ეგ საქმე. გაცხარებთ წარმოსთქვა განყოფილების გამგემ.

— სიჩქარე მართლაც საჭიროა... აქა სწერია, დღესვე მოგვიწყობთ... შენიშნა ქეთომ.

— ვნახოთ ერთი, გაიტანენ თავისას თუ არა. ჩაიქნია ხელი განყოფილების უფროსმა, წაიღო ქალაღდი და გავიდა.

მინისტრის ამხანაგის კაბინეტში ახალმა მოწერილობამ აუწერელი შიში გამოიწვია, — კაცო, გაიგე მაინც რა უნდა იყოს ეს ელსმენი. არ უნდა ვიცოდეთ რას ვებძობლოთ? შენიშნა ბ-ნმა ჰაეჭანიძემ.

— როგორ გავიგო, როცა არაფერმა კაცმა არ იცის. ჩვენთვის არაგის უკითხავს და უჩვენოთ კარგ რასმე ვინ მოგვიწყობს.

— ცხადია ვინმე დამხმარე მოხელეს გინიშნავენ, მაგრამ მაკვირვებს უჩვენოთ ვის მოეპრინა ასეთი განკარგულების ვაცემა.

— მე მგონია, ვილაკა ჯაშუშის მაგიერი უნდათ მოგვიყვანონ, რომ გვითვალთვალოს და ამბები გაიტანოს. მთელი მოხელეები შეურაცხოფილნი არიან... რას გვერჩიან, ვერ გაგვიგია. თუ ის ჩვენ დაუკითხავად ჩამოგვიყენეს, არც ერთი მოსამსახურე აღარ დაჩება განყოფილებაში.

— თქვენზე მეტათ ეს ჩვენი შეურაცხოფია, შენიშნა მინისტრის ამხანაგმა. თუ სამსახურის მიტოვებაზეა საქმე, ჩვენ თქვენზე უწინ მივატოვებთ.

— უნდა გამოირკვეს, ბ-ნო ივანე, საქმის დაყოვნება არ შეიძლება... დღესვე ნიშნავენ. — აი ახლავ ვინახულე ბ-ნ მინისტრს.

მინისტრი სპეკულიანტებთან ვაჭრობაში იყო გამბული და ქირის ოფლი დასლიოდა, როცა მისმა ამხანაგმა კაბინეტის კარები შეაღო.

— ორიოდ სიტყვა მაქვს, ბ—ნო გიორგი, თუ შეიძლება მარტო დავრჩეთ.

სპეკულიანტები გავიდნენ და ოთახში მინისტრი დარჩა.

— რაშია საქმე? დინჯათ იკითხა გიორგი ერთემ.

— კაცო, ისე არეულია ეს დანიშნა-განწყენების საქმე, რომ კაცმა არ იცის ვინ რას შვება. აი ჩემს ერთ ერთ განყოფილებაში დღეს ვილაც ელსმენი დაუნიშნავთ.

— ვინ ელსმენია?

— აბა მკითხეს? რა ვიცი, ვინ ოხერია!...

— მაიტა ქალაღლი.

ბ-მა ჭაეჭანიძემ გადასცა ქალაღლი და მინისტრმა გულდასმით გადაიკითხა ის.

— ელსმენის მოწყობა... არ ვიცი ღმერთმანი... ვერაფერი გამიგია.

— ჩვენ უწყებაში ჩვენ აღარაფერს გვეკითხებიან...

— ეს უნდა გამოვარკვიოთ. აი დღეს მთავრობის კრება არის და იქ დავსვამ ამ საკითხს.

— საქმე ის არის, რომ საღამომღე აღარ იცდიან. დღესეე უნდა ჩამოგვისახლონ. მოსამსახურეები ერთობ აღლეგებული არიან.

— ეს არაფერია... ჩამოგვიყენებენ და გადავყენებთ... ესეც არ იყოს კანცელიარის საქმე ხომ იცი, «დღესო» რომ მოგწერენ დღეისწორსაც არ იქნება.

— თქვენი ნება!

მთავრობის კრების წესრიგი უკვე შემუშავებული იყო, მაგრამ მომარაგების მინისტრის თხოვნით შეტანილ იქნა ახალი მუხლი «ელსმენის მოწყობის» შესახებ.

მთავრობის წევრთა შორის არ აღმოჩნდა არც ერთი, რომელსაც «ელსმენის მოწყობის შესახებ» განკარგულება მოეხდინოს. ბ-მა ნოე რამიშვილმა, რომელსაც პირდაპირ ექვემდებარება ფოსტა ტელეგრაფის უწყება, კატეგორიულად განაცხადა:

— მე ამისი შესავსი არავითარი ბრძანება არ გამიცია და არც ვიცნობ ვინ არის მოქალაქე ელსმენი.

არც ვეგენი გეაექორს, არც ნოე ხომერიკს, არც გრიგოლ ლორთქიფანიძეს, არც კონსტანტინე კანდელაკს, არც რაეღენ არსენიძეს და მით უმეტეს არც მთავრობის თავჯდომარეს ნოე ეორდანიას ასეთი განკარგულება არ სცნობია. ამ გარემოებამ ცოტად თუ ბევრად დაამშვიდა მომარაგების მინისტრი ბ-ნი ერთემ, მაგრამ საკითხის გამოსარკვევად საჭირო დარჩა ბ-ნი დიმიტრი მგელაძის გამოწვევა.

— თქვენი შემუშება გამოიწვია ერთმა გაუგებრობამ.— მიმართა თავმჯდომარემ ფოსტა-ტელეგრაფის უფროსს— საქმე იმაშია რომ მთავრობის დუკითხვად თქვენ განგზირახავთ მომარაგების სამინისტროში ელსმენის მოთავსება.

— დიახ, ბატონო.

— მერმე რა მოსახრებით?

— მათიეე თხოვნით, ბატონო! თითონ განყოფილებამ ითხოვა...

— ეს არ არის მართალი!— ჩაერია ლაპარაკში ბ-ნი ერთემ— მოსამსახურეები გაფიცვიოთაც გვემუქრებიან.

— უკაცრავათ, ბ-ნო მინისტრო, ახლა თან არა მაქვს იმათი თხოვნა, ხოლო თუ ინებებთ ამავე წამში გაახლებთ... ჩვენ სხვას ჩამოვართვით აპარტი და ამათთვის გეინდოდა დავგვეღვა... თუ არა სურთ, ნება მათია.

— რა აპარტი! ჩვენ ელსმენზე გეკითხებით.

— დიახ, ელსმენი...!

— ჰოდა ელსმენი ხომ თქვენ დანიშნეთ?

— დიახ ბატონო, მაგრამ რმათი თხოვნით. ერთს უნდა წავართვათ და მეორეს დაუღვათ. სათადარიგო აპარტები ჩვენ არა გვაქვს.

— თქვენ კიდეე აპარტებზე.

— აპარტს მეკითხებით და მამ რაზე გელაპაკოთ, ბატონო.

— ჩვენ გვინდა, ეს ელსმენი გავიგოთ ვინაა.

— ჰო და აკი მოგახსენებთ, ელსმენი ტელეფონის აპარტია. ქარ...

— ტელეფონი?

— დიახ ტელეფონი.

— ელსმენი ტელეფონია?

— დიახ ტელეფონია.

— ეს რა რჯულის ენაზე ლაპარაკობთ? ტელეფონი ვინ გააღლსმენა... კაცი ველარაფერს გაიგებს. წყენით შენიშნა კრების თავმჯდომარემ

— ქართულად ბატონო.

— ჩინებული სიტყვა! წარმოსთქვა ნოე რამიშვილმა.

— ლამაზი კია! დასძინა ნოე ცინცაქემ.

— აზრსაც გამოხატავს: შენიშნა ნოე ხომერიკმა.

— ჩემის აზრით, ნამდვილი შესაფერი სიტყვაა, დაუმბა გრიგოლ ლორთქიფანიქემ.

— ეს ერთი განყოფილება კი გაღამირია და სხვა რა მოგახსენოთ.

კვლავ აღუშფოთებლათ წარმოსთქვა გიორგი ერთემ და მოხსხა საკითხი «ელსმენის მოწყობის» შესახებ.

მაჩიელი.

ე ვ ი ნ ჩ ი ლ ა.

(იგავი)

ეზოს მამალი დაჰკლეს და
მის აღგოს დასვეს ყვინჩილა,
მანც შეიფერა: ეზოში
თამამათ „წაიჩინჩილა“
ქათმებში გამოერია,
მიუქუთქუთა ყველასა:
„მემორჩილეთო მე, თორემ
წაგიდებთ ხათბელას!..“
დასტკეპნა ერთი, მეორე,
დააბაკუნა ფეხები,
სხვა ყვინჩილები დასტუქსა
და გაუწვიმა ჰეხები.
დადის, ვით გვირგვინოსანი,
ვით მეფე პირონცხებული.
ჰხარობს, რომ ბევრი ცრემლსა ღვრის
იმისგან დაპარცხებული!..
და ეზოს ბატონ პატრონი
შეიქნა განუსაზღვრელი,
ვით მისთვის ომის მომგები
და ბევრი სისხლის დამღვრელი.
ამ გვარ ყოფაში რომ იყო,
გავიდა ხანი, დროება,
და აჰა, ახლა ყვინჩილას
ეს ეზოც ევიწროება!
თითქო მის გულის ტკავილსო
განგებამ დასლო წამალი:
იქვე მეზობლის ეზოდან
ტურამ წაიღო მამალი.
ეს რომ ყვინჩილამ გაიგო,
მყის გადალახა საზღვარი,
და იმ ეზოშიც მეტოქე
ვინც ნახა, ჩასცა ლახვარი.
იქაც დაიწყო ყოყოჩი,
იქაც გამეფდა სრულადა,
და იქაც თვისი წესები
გამოაცხადა ბრძნულადა.
ამ ეზოსაც ჰფლობს, იმ ეზოს,
მესამეც იყვეს ნეტავი!..
ბრიყვს თუ შემთხვევა მიეცა,
რალა აქვს გაუბედავი!.
მაგრამ ბელს ამა ქვეყნიურს
ცუდი აქვს იგი თვისება,
რომ ხან ერთს სწყალობს და ხან კი
მეორეს მიეთვისება:
იმ ეზოს პატრონს ქალაქში
ერთ დღეს მამალი ეყიდა,
ფეხებ გაკრული მხარზედა
ის ჯობზე გადმოეკიდა.

მოვიდა, მოაკრიბა...
იმ ღამეს ქოხში დამალა,
დილით კი მას ჩააბარა
სრულად საქათმის ამალა.

გარს შემოერთყენ ქათმები
ამ თავის ახალს მთავარსა,
შესტრფიან თავის თავსა და
ეზოს მშვენება—ჯავარსა!..

ყვინჩილას დღესაც ის ეზო
თავის სამკვიდრო ჰგონია:
ზე გადმოფრინდა ღობეზე,
მოდის და თავმომწონია!

ჰფიქრობს: „გავივლი ქათმებში
და მოვაგონებ წესებსო,
ვინც ეურჩება ჩემს სურვილს,
ის სიმწრით დაიკენესებსო!..“

მოდის და... ჰოი, განგებავ!
„ეს ვინ-ღა მოსჩანს იქაო,
ჩემს დანახვზე რომ გასწყრა,
მიიზნიქ-მოიზნიქაო?!“

და ასეთს მის გაოცებას
ზედვე დაერთო ვაება:
მოიქრა იგი მამალი
და ჩვენს ყვინჩილას შეება.

ქოჩორში ჩაუნისკარტა,
ჩას ქხო დეზები თეძოში
და გადმოაგდო იქიდან
ისევე აქეთა ეზოში.

გადმოჰყვა, აქაც იფრინა,
აქაც არ მისცა საშველი,
სანამ არ გამოეხარჩლა
პატრონი ამის მნახველი.

უცხო მამალი რომ ნახა,
მან ა-ქშია იმასა.

დარჩა ყვინჩილა, მაგრამ რა?
მიასხამს სისხლის წვიმასა!..

შემერა იქავე ჩირგვებში
ნაცემი, დამცირებული.
ამას ჰხედავდა პატრონი
და ფრთოსანთ მოელი კრებული!..

ბევრია ჩვენშიც ყვინჩილა
და უბადრუკი გონებით,
ავიკლებს სიყოყოჩითა
და ბრიყველ თავმოწონებით,

მისგან თქვენს გულისტკენასა
არ დაეღება წაძალი,
სანამდის სირცხვილს არ აქმევს
იმას მეზობლის მამალი!..

მოქალაქის დღიური.

ციკვა ფასებისა.

28 თებერვალი.

1) ფურნეში.

ვინა სთქვა, ვაჭრები ხალხს ავიწროებენო! პირიქით მე ყოველ-დღე ვხდები მოწამე მათ გულ-წრფელ და კეთილშობილ მისწრაფებათა.

დღეს, დილის 9 საათზე მორიდებით შეველ ფურნეში.

— უკაცრავად, პური რა ღირს? შევეკითხე მე. მეფურნე ისე ღრმად იყო ჩაფიქრებული, რომ ჩემი კითხვა არც გაუგონია. ალბათ ჰუმანიური აზრებით იყო გამსკეპალული მისი გული, რათა შევება მიეცა მოქალაქეთათვის პურის გაძვირებით და ფურლის გააფხებით.

მე კითხვა განვიმეორე.

— რომელი პური?*)

— აი ეს.—ფურენე შევ პურზე,

— თვრამეტი მანეთი.

სიხარულით ცას დავეწიე, მაგრამ თავი შევიკავე, და ღინჯათ მოვასხენე:

— ამიწონეთ ორი გირვანქა.

ვიყიდე, გამოვედი. გზაში ფიქრობდი:

„გუშინ-წინ პური 17 მანეთი ღირდა, დღეს კი 18, მაშასადამე, რადგანაც მხოლოდ დღეს გახდა 18, იპედი უნდა ვიქონით 2 ან 3 დღეს მაინც გაიყიდება ამ ფასად.“

მე დარწმუნებული ვარ, რომ მეფურნე ზედმეტ მოგებას თავის ჯიბეში კი არ იღებს. არამედ „გზავნის“ გორში მიწის-ძვრისაგან დაზარალებულ თათვის.

2) სადალაქოში ანუ „საკრეჭ-საპარსში“.

არსად ისე გავრცელებული არაა პატივცემული ჟურნალი „მშაქის მათრახი“, როგორც სადალაქოებში! ამით მე არ მსურს დავსცე პრესტიჟი „მათრახისა“, პირიქით ის გავრცელებულია ჩვენი საზოგადოების ყველა წრეებში, მაგრამ დალაქები პირდაპირ შეყვარებულნი არიან მასზე და მისი თაყვანის-მცემელნი გამხდარან.

ალბათ სწორედ ამით აიხსნება ის, რომ ბ. დალაქები პირდაპირის მნიშვნელობით მისდებიან ეშმაქის ფილოსოფიის. მარტო დალაქები კი არა, საერთოდ ვაჭრები შეუგნებლად თუ შეგნებულად ასრულდებიან მის მოძღვრებას. მეც, თქვენს მონა-მორჩილს, რაჟამს „ეშმ. მათრ.“ რედაქციამ შეასრულა მილიციის უფროსის ბრძანება, ვკითხულობ ხოლმე მას იმავე სადალაქოში, ჩემი რიგის მოლოდინში,—

*) დალოცვილს ვერ გავიგე რათ სჭიროდა კითხვა: ნუ. თუ ისე გიყი ვეგონე რომ თეთრი პურის ფასს ვიკითხავდი

და კინაღამ გავხდი ზემო-აღნიშნულ ფილოსოფიის მამდევარი.

მაგრამ მოვიდა ჩემი რიგიც,

— წვერი და თმაც? მეკითხება დალაქი.

— არა, იხოლოდ წვერი.

ფული ძლიერ „ბევრი“ მქონდა, ვიცოდი ისიც ძლიერ „სოტას“ მოძთხოვდა მაგრამ მოეჩრდა მისი შეწყუბება.

დამიწყო პარსია... წვერიც მელეოდა და მეც ვილეოდი, ვინაიდან წინ მდგა ის საქირბოროტო კითხვა, რომელიც ყოველთვის უხერხულად მიმაჩნდა. სახელდობრ კითხვა: „რამდენი გერგებათ?“. გათავდა პარსევა. მე მოვიკრიბე ღონე და ჩემად შევეკითხე.

— ოცდა ხუთი. იყო პასუხი.

ისე ნაღვლიანად და საბრალოდ მითხრა, თითქოს რად მაწუხებ ზედმეტ კითხვითა.—რომ შემეცოდა და თან ვინაწე, რად შევეკითხე-მეთქი, ფული საჩქაროდ ამოვიღე და მივეცი.

რომ გამოვედი, გზაში მივხვდი, თუ რად მითხრა ისეთი საცოდავი ხმით. ალბათ, რომ არ შემშინებოდა და უმტკიანეულოდ გადამეხადა ფული...

ნარგოზი!

პატარა მესტერული

პა ელია, მელია.

ღრო დაღვა სანატრელია,

დღე გავითრინდა მზიანი,

გაქა-წველია, ბნელია.

ტახტიდან გადმოაყუდეს

ნიკოლოზ, თვითმპყრობელია,

მ ტომაც ახალთაობის

სულ ყველა მადრიელია.

პა, ელია, მელია,

ცხოვრება გახდა ძნელია;

ლამის შიმშილმა გვიმსხვერპლოს,

სიმილი შემოგველია.

ჭირმა გასწყვიტა ძროხები,

ძალზე გაძვირდა ყველია,

არ გვემოგება ფართალი

დავღვარ ტანშიშკელია.

მექრთამეობა გახშირდა,

სიგლახეს მიჰყვეს ხელია,

თუმცა გათენდა, მაგრამ ჯერ

ზოგისთვის, კიდევ ბნელია.

პა, ელია, მელია,

კიდევ პაქვს მე სათქმელია,

მუშები იყვლიფებიან,

ვაჭრებს დაუდგათ რთველია.

ფულით აავსეს ყუთები,

ჯიბე აქვთ განასქელია

და თუ რამ აღარ ვილონეთ,

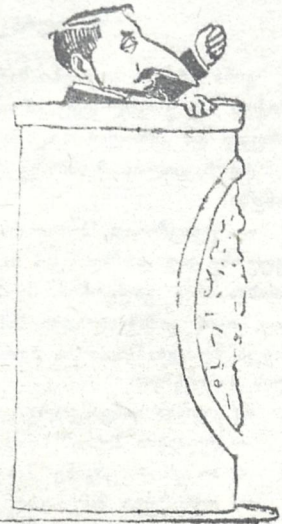
სწორედ დაგვრიეს ხელია.

კ. ბ-ძე.

დამფუძნებელი კრება.

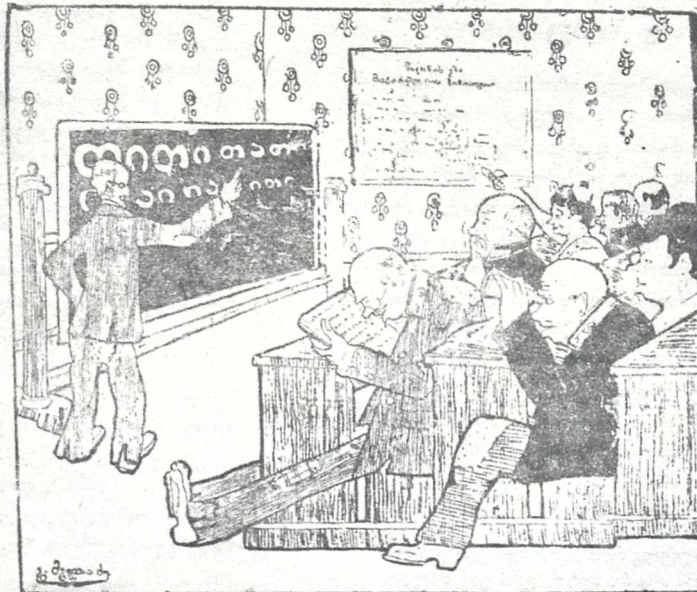

სიმონ შლივანი. დამფუძნებელ კრების თავმჯდომარის ამხანაგი. ხიდი, რომელიც გადაებულია მთავრობასა და ფედერალისტების პარტიას შუა და რომელიც მუდამ ჩატეხილია. მისი შეკეთება ყოველად შეუძლებელია.

ლ. შენგელია. დამფუძ. კრების სოციალ-რევოლუციონერების ფრაქციის მირაბო. გოხოვთ, „პეტრუშკას“ ნუ მიამსგავსებთ: მართალია, მისი პირით კოპუნისტი ლაპარაკობს, მაგრამ ჯერ-ჯერობით ეზო-ეზო არ ატარებენ, არც ბავშვების გუნდი დასდევს ქუჩაში.

სწავლა კაცს სიბერემდე არ მოსწარბდება.

რკინის გზის რუსი მოხელეები ქართული ენის ციკლოპედიაზე.

20 თებერვლის მიწის ძვრის დროს ჩამოინგრა „ეშაკის მათრახის“ წერილთა საწყობის ერთი განყოფილება. ნანგრევთა გადასინჯვის დროს აღმოჩნდა ჩვენი თანამშრომლის ბუტუნას ლექსის გვაში. როგორც მოგეხსენებათ ამ ლექსის შესახებ დიდი მიწერ-მოწერა სწარმოებდა ჩემსა და ბუტუნას შორის, რომელმაც დიპლომატიურ ურთიერთობათა შეწყვეტამდე კინალამ მიგვიყვანა.

ეშაკი.

აი ის ლექსი:

ა ლ ი ლ ო .

(ხაშობაო)

აი ალილოვო და.

შობის მახარობელი ვართ
ნახალწლევს იანვარში,
მთაში ვენახს დაგილოცავთ
და ჭირნახულს კიდევ ბარში,
პურ ლვინოში პურადი ხართ,
მასპინძლობით საქებარი,
შამოსელაზე ვარს არ ვიტყვით
რომ გაგვიღოთ სახლის კარი,
სოფელ-სოფელ სიარული
ალილოზე გახდა ფუჭი,
ღვეძელს არც არ იძლევა,
სიმშლიდან გვეწვის კუჭი,
იქნებ პური არ დავირჩეს,
ჩვენ არ ვწუნობთ ღვეძელს მჭადის,
კუჭი მიზეზს აღარ დასდევს
მის სივრცეში ყველა ჩადის,
კვერცხი თუა შიგ მირთული,
შეკაზმული ჭყინტი ყველით,
ქრისტეს შობას მივაგებებთ
ამ სტუმრებით სასურველით.
მოსახლევ კარგი ყოფილხართ,
ძროხაც გყოლია ნისლაო
მასპინძლო, გაგვისტუმრე:
სხვაგანაც გვინდა მისვლაო

აი ალილოვო და.

იქნებ წყრებით ქრისტეს შობას
ნახალწლევს რომ გილოცავთ,
გარედ გამო, გვიპასუხებთ
კერიასთან რომ დაცოცავთ.
წელთ აღრიცხვას რას უყურებთ
„კალანდობა“ გიღვას წინა,
უპურღვინო მასპინძელი
„ბასილობამ“ შეარცხვინა.

მასპინძელი

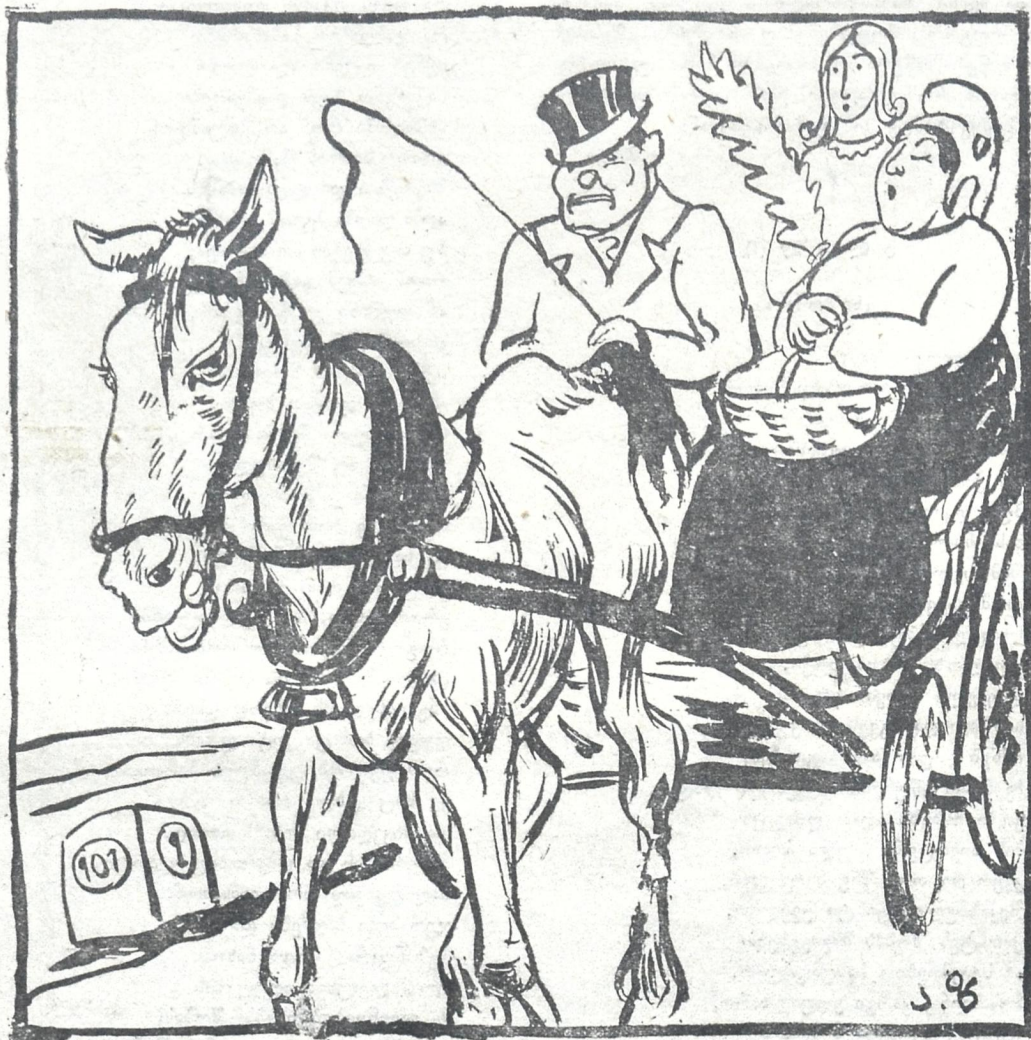
აი ალილოვო და.

ერთად დაბნეულხართ თქვენი

შობა ახლ წელიწადით,
მწუხარებას ნუ მიმატებთ:
სიდანც მოდით იქით წადით.
რა მაქვს თქვენი მოსალოცი,
რა ჯანდაბით გავახარებთ
იქნებ თქვენი ალილოით
საქვეყნო ზავს დაამყარებთ?
სიზმარში რომ არ მელანდოს
თათარ სომხის შამოსევა,
ბაღნების და ლებ-საბანის
აღმა დაღმა მულამ თრევა,
ნუ თუ სხვები არ მეყოფა,
რალა თქვენ გაქვთ ჩემი ყინი,
ან ლენინი კი წამიყვანს,
ან ფაშა, ან დენიკინი.
იქნებ თქვენი მოლოცვებით
ამეგვება ღომით ხულა,
სადაც ხუთი წელი გადის
თაველი არ შენახულა,
ან სიმინდის მოსავალმა
სანჩხვეზე რომ ვარი მტკიცა,
და საცეხლე სასიმინდეს
თაგვებიც რომ გაფიცა.
ერთი ნახეთ, ჩემს ქალბატონს,
როგორ შეენის ტომრის ფარჩა,
(ბათომში რაც ფართალი აქვთ
ინგლისელებს ობრად დარჩა),
ღედის ხორცა კიტა-ღუებს
რომ უყურებ ცეცხლის პირად,
ეგ სიცოცხლე არამია
და სიკვდილი მიჩანს ჩირად.
მთავრობას და ღმერთსაც ვებრძვი,
ბალშევიკად რომ დამსახონ:
ჯერ ჩემი ბაღნები და
მუზანდარა უნდა ნახონ.
რო მილოცავთ ალილოის
მე ვავიწყებ ბაღნებს შობას,
თქვენ ხელს მიშლით ამ საქმეში
გეფიცებით მე თქვენს ძმობას.
აბა რამე თუ გამაჩნდეს
პურ ლვინოში სირცხვილს ვკამდით
ან ამდენ ხანს თქვენს ლიღინში
სახლში ბაწრით დამაბამდით?
აიღე ღონეს ჰკილია
მოიტანე ქონებასა
მეტს ნურაფერს ნუ მათქმობთ
მამითქვენის ცხონებასა.

ბუტუნა.

მ თ გ ზ ა უ რ ო ბ ა .

ზავი. მთელი წელიწადია გზაში ვართ, ნეტავ როდის მივალთ.
 თანამგზავრები. ნუ ჩქარობ, ჩემო კარგო, თითქმის მივედით... ერთი ვერსი უკვე გავიარეთ,— გასა-
 ვლელი სულ რაღაც ასიოდ ვერსილა დაგვრჩა.

გურჯაანის ქრონიკა.

— საქართველოს უდიდეს ფინანსისტს დ. ლუ-
 კაშვილს გურჯაანის შემნახველ-განსახებელ ამანა-
 გობის ოსტატურ დაცარიელებისათვის ლოცვა-კურ-
 თხევით ებოძა უმაღლესი ჯილდო ყელზედ სატა-
 რებლად წარწერით: „ЛѢВЫЙ КАРМАНЬ“.

— მიწად-მ-კმედების მინი ტრი მიხა ჩუგოშვილი
 ამით აცხადებს დავრომოდ და მშიერ „ბრატიას“
 საყურადღებოდ რომ მათ დაურიგდებთ მისი საკუ-

თარი სახლიდან და საკუთარი ბედელიდან საფონდო
 სახნავ მიწებიდან მოკრეფილი ღალა-პური 0,001
 ლიტრა წელიწადში კომლზედ. კანტორა ღიაა: ღი-
 ლის 00 საათიდან ღამის 00 საათამდის.

— დაიკარგა გურჯაანის რაიონის თეფი. ნიშნები
 1. შავი ქულაჯა და შავი ფაფახი (ყაზარდული). 2.
 მოთეთრო „პლაში“ (სამხედრო ტიპისა), 3. კონ-
 დუქტორის პალტო და ქუდი. მსურველს მიეცემა
 ჯილდოთ ვერცხლის უზანგებიანი ჩერქეზული უნა-
 გირი ადიკო ანდრონიკაშვილის ნაქონი.

Nemo.

უპატრონო ქალაქში.

სპეკულანტები (ბათომს დანავარდოებენ თავს და ნელ-ნელა ეშვებიან) აი, აქ დავეშვათ. ამ ქალაქის ბატონი ჩვენი დიდი მეგობარია, გულუხვადაც მიგვიღებს და ხალხისაგანაც დავგიფარავს. ვიღრე ის ამ ქალაქშია, ჩვენს ბედს ძალლი არ დაწყევს!..

ხონი.

მიწის ძვრა.

მიწის ძვრისაგან ხონში ძლიერ დაზიანდა ყოფილ კომუნისტის ანდრო ბაბუაძის სახლი, როგორც ამბობენ, სახლის ქვეშ ჰყოლია რამოდენიმე ორსული ცხვარი, რომლებიც იქვე დახოცილან.

სრულიად განადგურდა ს.-ფ. ხარველიუციო პარტიის კლუბი, რომელიც მეოთხე სართულში იყო მოთავსებული.

განადგურებულია მასწავლებლის ვარდენ ქაცარავას ახლად გაშენებული აგურის სახლი, როგორც სპეცილისტები დათა და სხვები ამბობენ, კირი ყოფილა ცუდი გამოძწვარი.

თეატრის გვერდით ვარლამ შალაქიაშვილის ადგილში ამოუხეტქი გოგირდის წყალს.

მრავალი ქვით კირის ღობეები დანგრეულა და იმედია საუვეოლიუცო პარტია შეუდგება ეზოების სოციალიზაციის განხორციელებას.

ნიკო გვაზავა.

ქუთაისი.

ჩვენ გასული ნომრიდან უკვე დავიწყეთ ქ. ქუთაისის სიმშენიერეთა ჩვენი ძვირფასი მკითხველების თვალთა წინაშე გადაშლა. განვარდობთ ეს საქველმოქმედო საქმე.

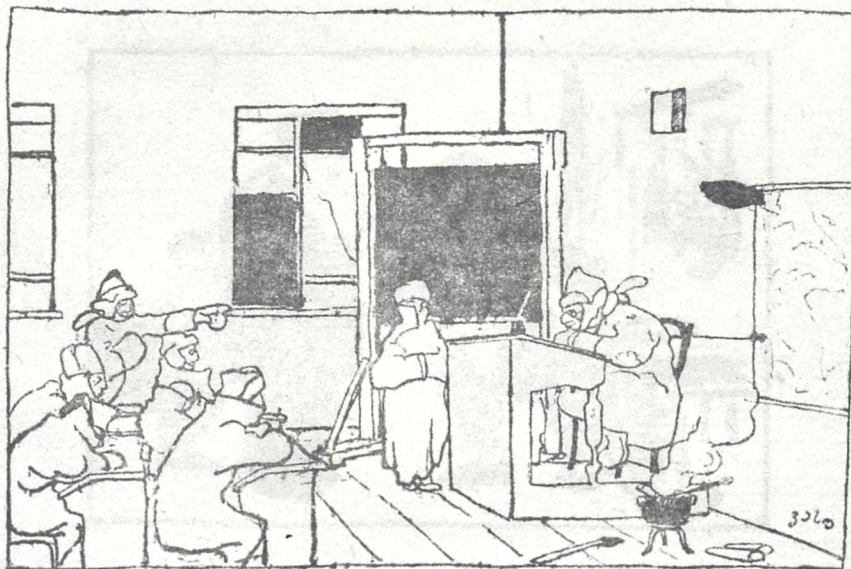
ქუთაისის ქუჩებში მოგზაურობა მრავალ მხრივ „საშვეარდნო“ ვარჯიშობას წარმოადგენს. აქ არის სპორტი ცურაობისა და, წარმოიდგინეთ, არა ნავეებით, არამედ ურმებით, თქვენ ხომ გაგიგონიათ, რა ძნელია საცრით წყლის მიტანა? დამერწმუნებით, არა უფრო ადვილია ურმით ცურაობა. ქუთაისის ქუჩებში კი ამასაც ახერხებენ.

აქვე, ქუთაისის ქუჩებში, არის მეორე დარგის ვარჯიშობა „ორმოში ჩახტომ...“ ამოხტომის კი რა მოგახსენოთ.

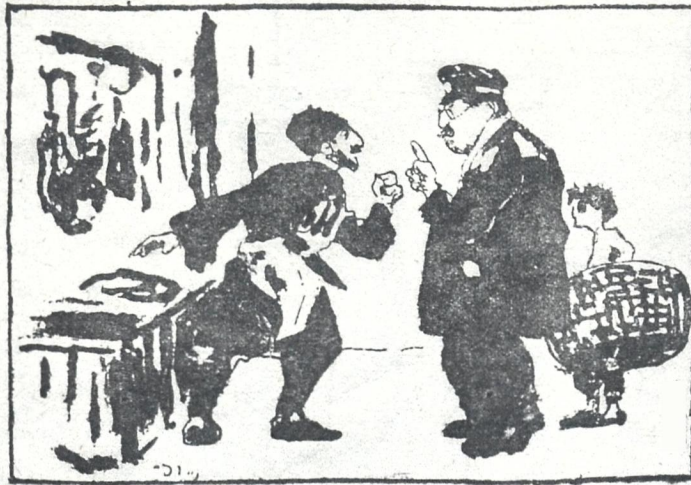
დასასრულ მესამე დარგი ქუთაისის ქუჩებზე ვარჯიშობისა გახლავთ „შეხლა“, რომლის დროს განსაკუთრებულ ზეგავლენას განიცდის ადამიანთა ბუფერი, — ცხვირი.

არც სკოლის საქმეა ქუთაისში სრულიად მივიწყებული. ამ სურათზე გადმოცემულია ზამთრის გაკვეთილი „სკოლაში“. (ზამთრის გაკვეთილი „გარეთ“ ხდებოდა ბუღვარის გარშემო და მოთავსებული იყო მე-17 ნომერში).

მასწავლებლები სკოლის დარბაზიდან მხოლოდ ოთხ სამთზე გამოდიან.

განსაკუთრებითი ყურადღების ღირსია ქუთათური ვაჭრების ყოფაქცევა. წინათ ისინი ჩოხი-კალთაზე აფრინდებოდნენ მყიდველებს და თავის ღუქნისაკენ ეწეოდნენ „მობრძანდი ბატონო“-ს საძხილით.

ახლა კი ის კომერსანტის ღირებრათა შესაფერი სიღინჯით სდგას საეკროს წინ, რომელშიაც ერთი ხველი ჯორის თუ ცხენის ბარკალი უკილია და...

მეშტვირული.

(ეშპაკს).

პიიპუ... პიპუ... პიპუ...
 პიიპუ... პირლიმ... პიპუ...
 ძველი მეშტვირე გახლავარ,
 შტვირის გუდა დამიძველდა,
 ქალამნები შემომავგჯა,
 ჩოხაც უშნოდ დამიგრძელდა,
 ყველა აშას რომ დავხედე,
 გულზე მეცა პწარე ელდა,
 მეტის-მეტი სიცივისგან
 სურდო ხველა გამიხელდა,
 და ამ თოვლიან ზამთარში
 სიარული გამიძენელდა,
 მაგრამ მაინც გეახელი
 გითხრა ლექსი და შიირი,
 გაამბო ახალ-ახალი
 ამბები ნაირ-ნაირი.
 პიიპუ... პიპუ .. პიპუ...
 პიიპუ... პირლიმ... პიპუ...
 ღმერთმა დასწყევლოს საჩხერეს
 ის ჩიხის კანცელარია,
 რაც იქ ამბებსა სჩ. დიან,
 ძველი მწერლების ბრალია,
 კურდღლის მეძებარივითა
 გაუცქვერით ყურები,
 თვალს იმითკენ უქორავსთ

ვის მოაქვს ხეპაპურები.
 მამასახლისის გაზრდილებს
 არცერთს არაფრის სცხვენია,
 დაჩვეულები არიან:
 ნამეტნათ უყვარსთ ძღვენია.
 პიიპუ... პიპუ... პიპუ...
 პიიპუ... პირლიმ .. პიპუ...

II.

ჩარჩებს და სპეკულანტებს,
 სათათბიროთ აქ აქვსთ ბინა,
 თუ არ ბატონი ვასილი,
 სხვა ვერ შედის ვერავინა.
 სჯიან და ბეკობენ ხალხისთვის
 მათი „ერთგული“ შვილები,
 საწყალი კაცის შემცოდვე
 ბეგალოვ-შათაშვილები.
 პიიპუ... პიპუ... პიპუ...
 პიიპუ... პირლიმ... პიპუ...
 რომელი ერთი მოვთვალო
 სპეკულიანტების გვარია,
 ერთმანეთში ირევიან
 ვით ბრძოლის ველზე ჯარია,
 მათ სათარეშოთ გამხდარა
 ეს ჩიხის კანცელარია.
 პიიპუ... პიპუ... პიპუ...
 პიპუ... პირლიმ... პიპუ...
 ახლა, ბატონო ეშპაკო,
 მინდა რამე მოგახსენო:

არ ინებებდი ურიგოს
 საჩხერე რომ გაიხსენო,
 მობრძანდე შენი მათრახით
 ეს ხალხი შეგვიფუცხუნო,
 მაგრამ სხეებზე უფრო მეტი
 ვასილსა და მღვდელს უცხუნო.
 პიპუ.. პიპუ.. პიპუ...
 პიპუ... პირლიმი... პიპუ...
 ჩემი რჩევა რომ გასჭრიდეს,
 ეს რომ ასე მოხდებოდეს.
 შენი კულ მწარე მათრახი
 ამით მაგრად მოხედებოდეს,
 მაშინ ამ ჩემს ენგიან შტვირს
 ოქროს წყალში დაფეგრავდი,
 და სიძველეთ დაძრულ გულანს
 ოქრო-მკედით დავკერავდი...
 შაირები და ლექსები
 თავში ოხრად მომეჯარა.
 მაგრამ აწ უნდა გავჩუქდე...
 გავჩუქდები სწორედ თვარა
 ძველმა გულამ მილაღატა!
 სადღაც სული გავებარა.
 ჯერ-ჯერობით ეს მიიღე,
 დასაწყისად ესეც კმარა,
 გაგრძელებასაც მოგართმევ,
 თუ კალამი დამეხმარა.

პიპუ... პიპუ... პიპუ...
 პიპუ... პირპილიმი... პიპრ...

გიგოუჯა რაჭველი.

ქრონიკა

დ. აბაში. ჩვენი ახლად აღორძინებული სამ
 შობლოს საამაყოთ ბ. ეშმაკის მიერ დასახული
 რეფორმა ქეთისა აბაშის ინტელიგენციის მიერ
 შეურყვეველი სისწორით ტარდება უკვე ცხოვრე-
 ბაში.

გამოცდილი ტოლუმბაშები სიხარულით აღ-
 ნიშნავენ, რომ სადღეგრძელოთა მიღების ახალი
 სისტემა უდიდეს ნაბიჯათ უნდა ჩაითვალოს ტო-
 ლუმბაშთა მოვალეობის ასრულების საქმეში, ვინა-
 იდან სიფხიზლეშივე გვაშორებს ბევრ თავსამტერევე
 საკითხებს სადღეგრძელოთა რიგისას.

ჩვენ გვრწამს რომ რეფორმის სისწორით ცხოვ-
 რებაში გატარების შემდეგ არც ერთი სუფრის წევრი
 არ იგრძნობს თავს შეურაცყოფილათ. თუნდაც ის
 ყველას ბოლოში იქნეს მოთავსებული.

ჯიჭიე.

**ჩემი დემოკრატიული რესპუ-
 ბლიკა.**

იმ დღიდან, რაც საქართველოში დემოკრა-
 ტიული რესპუბლიკა გამოცხადდა, რასაც მოყვა
 ცხოვრებაში აუარებელი რეფორმები, საქირო იყო,
 ჩენის აზრით, კიდევ ერთი უაღრესათ საქირო რე-
 ფორმა; სახელდობრ, ჩვენებურ ოჯახების დემოკ-
 რატიულნიადაგე მოწყობა. სიმწუხაროთ, ეს კითხვა,
 ანუ პრობლემა, ჯერ კიდევ რიგს ელის. დარწმუნებუ-
 ლი ვარ, ეს ასე დიხანს ვერ გასტანს და საქირო
 ცვლილება უეჭველათ მოხდება, საქმე მხოლოდ
 იმაშია, რა გზით განხორციელდება ის. თუ ამა-
 საც კიდევ რევოლიუცია დასჭირდა, შენი მტერია,
 ჩვენ დღე დავაყენოს. ეს რევოლიუცია ხომ ოჯა-
 ხებში უფრო ჩაგრულმა ელემენტებმა, ე. ი., დელა-
 კაცებმა უნდა ითაონ და ვისაც რევოლიუ-
 ციონურ დელაკაცისაც არ ეშინია, ვაქცათა შო-
 რის იგი მიქია.

თქვინი კი რა მოგახსენოთ და მე ამ ნიადაგზე
 დიდი შიში გამომივლია. ბოდის ვიხი საერთოდ
 ქალების წინაშე და მე, როცა ქალებზე ვმსჯელობ,
 სახეში მყავს უმთავრესათ ჩემი ხვარამზე, როგორც
 თავისი სქესის ტიპიური წარმომადგენელი. დიხს,
 მე რომ ჩემი ხვარამზე ისე „თავშენახული რევი-
 ლიუციონიზმი“ ვიცი, მისი ძლიერამოსილობის
 წინაშე მუდამ ქედს ვიხრიდი. ხოლო თუ ასე
 ვიქცეოდი წარსულში, როცა კანონი ჩვენ, ქმრებს,
 ქალებზე დიდს უპირატესობას გვაძლევდა, რაღა
 გასაკვირია, ასე ვიქცეოდე დღეს, როცა ეს უპი-
 რატესობა აღარ არსებობს.

ყველა ზევით ნათქმის გამო, მეც ერთ მშვე-
 ნიერ დღეს (რიგით ეს იყო ჩვენს ცხოვრებაში მე-
 სამე მშვენიერი დღე) ავიღე და გამოვაცხადე ჩვენს
 ოჯახში დემოკრატიული რესპუბლიკა.

ჯერ, როგორც დეკრეტი და მერე შეუდგე
 მის ცხოვრებაში გატარებას აუჩქარებლათ, თანდა-
 თანობით. ასე იმიტომ მოვიქეცი, რომ კარგათ ვი-
 ცი ჩვენებურ ოჯახის უმეტესობის ნახევარი—პატ-
 რიარქალურ, ნახევრათ მონარქიული განწყობი-
 ლება და რომელიმე მათგანიდან შეიძლება დაძრუ-
 ლიყო რეაქციის მკაცრი სუსხი ჩვენ ნამოქმედარ-
 თა გასანადგურებლათ. წარმოუდგენელია დემოკ-
 რატიზმის ის სიფართოვე, სიგრძე სიგანე, სიღრმე
 და სიმაღლე, რომელზედაც დამყარა ჩვენი ოჯა-
 ხის წყობილება. აქ რა თქმა, უნდა ბევრი რამ
 პირდაპირ გადმოვიღეთ სხვადასხვა დემოკრატიულ
 სახელმწიფოთა პრაქტიკიდან, ხოლო დიდი უმეტე-
 სობა თვით ჩვენ შევქმენით. პირველათ შემოვიღეთ
 მაგალითად: ჩვენ უარყავით ჩვეულებრივი პარლა-
 მენტი და გავაპარლამენტეთ მთელი რესპუბლიკა.
 ამით ჩვენ ყველა მოვიმადლიერეთ, უმადური სა-

ხელმწიფოში არავინ დაგვრჩენია. მთავრობის შედგენაშიც გამოვიჩინეთ ძალთა რაც შეიძლება დიდი ეკონომია. მთელი კაბინეტი შესდგება 4 პირისაგან. (რესპუბლიკაში კი სულ 5 წევრია). მხოლოდ ერთ წევრს, სახელდობრ ჩვენ 5 თვის პატარა ქალს, პირიმზეს, არ მიუღია მონაწილეობა ამ არჩევანში. საზოგადოთ ამ პირიმზეზე უნდა ითქვას, რომ ის პოლიტიკურ საკითხებში დიდს ინდიფერენტობას იჩენს. მთავრობის თავმჯდომარის მისი ამხანაგის და ფინანსთა მინისტრის პორთფელი მხგდა მე, როგორც რესპუბლიკის უზუტყეს წევრს. შინაგან აურზაურთა, სურსათთა, განათებთა, გზათა და ზღვათა საქმეების პორთფელები ერგო ჩემს მეუღლეს ზვარამზეს. მასვე სამართლიანად ერგებოდა სამხედრო საქმეთა პორთფელიც, ვინაიდან ჩხუბისა და აყალ-მაყალის საქმეში იმას ჩვენს რესპუბლიკაში ბადალიც არა ჰყავს, მაგრამ, რადგანაც კავობრიობის ისტორიას ჯერ არ ახსოვს, რომ აღნიშნულ საქმეების სათავეში დედაკაცი მდგარიყოს, ჩვენც ამ ტრადიციის დარღვევას ვამჯობინეთ სამხედრო საქმეები ჩაგვებარებია ჩვენი 10 წლის ვაჟის, ვალიკოსათვის, მით უმეტეს, რომ სახელიც ხილს უწყობს.

ჩვენი არჩევანი რომ სწორედ ზედმოჭრილი იყო, ამის გამოძევენებას არც დიდათ დაუგვიანია. მოგვარდა თუ არა მთავრობის შედგენის საქმე, ერთმა მეტად საშიშმა მჭერმა, სახილდობრ, ბუნებამ, გამოგვიცხადა მკაცრი ომი. წამოგვიშინა ჯერ სიტყვის შრაპნელი, შემდეგ გადმოგვათოვა უჩინარი ტყვიის მფრქვეველებიდან, გამოაუშვა ცივი მხრჩოლავი ვაზი, ერთი სიტყვით, დაიწყო ომის წარმოება გამოუთქმელის სისასტიკით. ეს მოხდა ისე მოულოდნელათ, რომ ვისაც ამ ამბის გაგონების წუთს პირი გაღებული ჰქონდა, მოკლედა ვერ მოასწრო, ხოლო ვისაც ის მოკუმული აღმოაჩნდა, ვერ მოასწრო მისი გაღება. მჭერმა ჩვენს რესპუბლიკას ყოველის მხრით ალყა შემოარტყა და თითქმის ყველა გზები შეგვიკრა. ჩვენ აღმოჩენდით სრულიათ მოუზადებელნი: არ გაიგანდა არა თუ ომისთვის, არამედ უბრალო არსებობისთვის საჭირო სურსათი, საცმელი, სათბობი მასალა და სხ. მდგომარეობა მეტად კრიტიკული შეიქნა. თუ არ ჩვენი სამხედრო მინისტრის სწრაფი და გაბედული ნაბიჯები, ჩვენ უეჭველი კაპიტულიაცია მოგველოდა. მან, ე. ი. ვალიკომ, ელვის სისწრაფით იერიში მიიტანა მტრის მარჯვენა ფრთაზე (ქუჩა ჩვენს ბინას მარჯვნივ ჩამოუდის) მთელი დღე, დილიდან საღამომდის, აღჭურვილი მტრისთვის ჯერ უცნობი ახალი სისტემის იარაღით „როგატკით“ ის სულ მუსრს ავლებდა მტერს.

სამხედრო მოქმედების დროს სამწუხაროდ დარღვეულ იქნა მეზობელ სახელმწიფოს ნეიტრალიტეტი. „როგატკიდან“ გასროლილმა ყუმბარამ შეანგრა მეზობლის სახლის სარკმელი და იქაურ სა-

ნაპირო რაზმს დიდი ზიანი მიაცენა. ამ გარემოებას უეჭველათ მოჰყვებოდა მეზობლის ჩვენს საწინააღმდეგოთ ომში ჩამორევა, რომ გარეშე საქმეთა სამინისტრო დროზე არ მიშველებოდა და ზარალის ანაზღაურებით, ბოდიშის მოხდით და სხვა გონივრული ზომებით მეზობელი არ შეეჩერებია.

საზოგადოთ ამ ომმა და მისმა ისე რიხით ჩატარებამ ჩვენ კიდევ ერთხელ დაგვარწმუნა ჩვენი დაწყებული საქმის სინართლეში. ომი დასრულდა. მტერს უკვე შეეგვართ ჩვენთვის ხელსაყრელი ზავით, რომლის ძალით სადაო ადგილები: „ისპანკა“, „ტიფი“ და „ხველა“ ჩვენ დაგვრჩა ყველა...

ამის შემდეგ ჩვენი რესპუბლიკის ცხოვრებაში დადგა სრულიათ ახალი ხანა, ხანა აღმშენებლობითი მუშაობისა. პირველი კითხვა, რამელსაც ჩვენ ყურადღება მივაპყართ იყო და არის ეგრეთ წოდებული „აგარაული კითხვა.“ აგარაული კითხვა უცხო სახელია და ჩვენებურათ ნიშნავს მიწის ანუ თიხის საკითხს.

მას შემდეგ, რაც რევოლიუციის გრივალი ამოიჭრა, მიწის საკითხი მთელი თავისი სიგრძე-სიგანით წამოაჭიმა ჩვენს წინაშე. რასაკვირველია ამ საკითხს ისე, როგორც თვით რევოლიუციას, ხელი დიდათ შეუწყო მხოფლიო ომმა. საქმე იმაყია, რომ თუ კი რამ ფაიფურის, ან უბრალო მუშის ქურჭელი მოიპოვებოდა, სუყველა ომის ვეშაპა ჩანთქა. ამან გამოიწვია ხრს და განსაკუთრებით კი მიწის, ანუ თიხის ქურჭლის ხმარება, მით ამ დარგის წარმოების გაღვივება ერთი სიტყვით, მიწათმოქმედების მოგვარება. ეს არც ისე იოლი საქმეა იგი მოითხოვს ამ საქმის სათავეში გამოცდილს ნიჭიერს და ენერგიულს პიროვნებას.

ჩვენც ამას სათანადო ყურადღება მივაქციეთ. მკითხველის წინაშე ბოდიშს ვიხდით, თუ აქამდის ვერ გავაცანით მას ჩვენი თიხათ-მოქმედებას. ვისწრაფით დანაშაულის გასწორებას, ეს მეტად რთული საქმე ჩვენ მივანდეთ გამოცდილს, თითქმის დახელოვნებულს და ენერგიულს პირს, ჩვენი ექსი წლის ქალს თამროს. ენერგიით შიულდა საქმეს. ჩვენს რესპუბლიკას ჰქონდა რაზენივე მეტ-ნაკლებათ დიდი მამული მიწის ფონდში და მიწათ მოქმედების სამინისტროს პოლიტიკაც მდგომარეობდა ამ მამულების „დანაწილება“ — ში.

მახსოვს... ეს იყო სწორეთ ზავის ჩამოგდების მეორე დღეს, როცა ჩვენი მიწათ მოქმედების მინისტრი, აღჭურვილი ვეებერთელა ციცივით ჩვენი მიწის ფონდიდან ერთად ერთ დიდ სალობო ქოთანს როგორის ენერგიით ეცა და როგორის სისწრაფით იქვე დანაწილდა. ამას მოჰყვა ერბოს ქოთანი, ერთად ერთი სურა და კოკა. დარჩა საფეკილე ხალამი და საწყლვ ქვევრი, რომელთაც მალე იგივე ხვედრი მოელის, როგორც პირველებს. ამ რიგათ ჩვენი მიწათ-მოქმედების მინისტრის შესა-

ნიშნავი აგრარული პოლიტიკა გეფიქრებინებს, რომ აგრარული საკითხი მალე გადაწყდება ისე, როგორც ამას მოითხოვს ჩვენი რესპუბლიკის არსებითი ინტერესები.

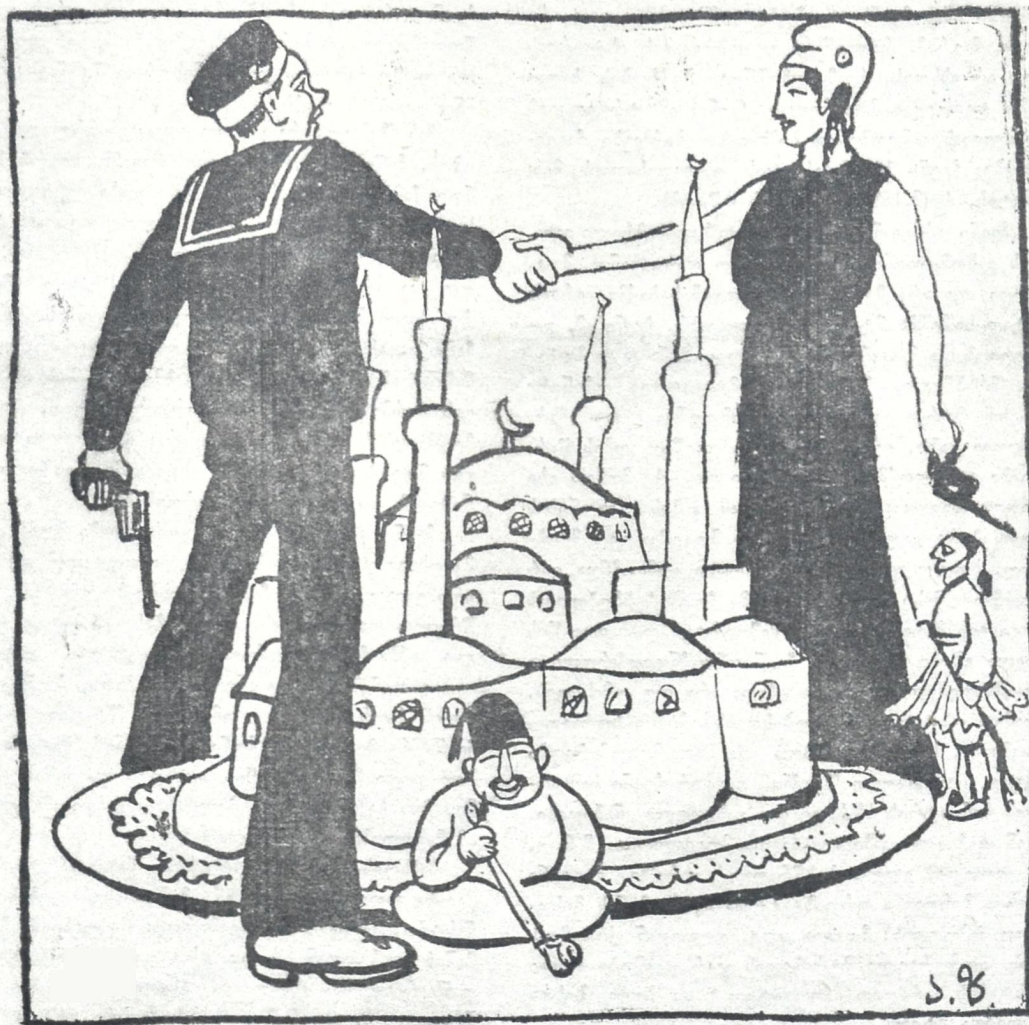
ამის შემდეგ ჩვენ რესპუბლიკის ცხოვრებაში დადგება სრულიათ ახალი ხანა, შემდეგ ეს ხანაც გაივლის და თავს იჩენს სრულიად ახალი ხანა და ისე ბოლომდის.

ჩვენ აქ შეგვეძლო კიდევ ბევრი რამ გვეთქვა,

მაგრამ რაც ვსთქვით, ისიც შეტი იყო, ვინაიდან ჩვენ ვიძლევიტ ანგარიშს და არა სამოქმედო გეგმას, ამ მოსაზრებით აქ, სწორეთ აქ, და არა სხვაგან, ვსვამთ წერტილს იმ იმედით, რომ ზედ ფეხს არვიტ წამოიკრავს, და რაიც მოსალოდნელია, არ წაიტეხს.

ონისიმე,

გემრიელი ტორტი.

ინგლისი და საფრანგეთი. (ხელს ართმევენ ერთმანეთს კონსტანტინეპოლის ზემოდან) ეს ტკბილი ტორტი რომ არ გვილიდეს, ჩვენს დამოუკიდებელ ვეზინ დაარღვევდა!